ЗМІСТ

Римське право

Подивитись анотацію та купити на **jurkniga.ua**

Анотація

У підручнику комплексно висвітлюються загальні положення правової системи Стародавнього Риму, основні принципи, головні поняття і категорії римського публічного та приватного права.

Для студентів юридичних вузів та факультетів, викладачів, правознавців, усіх, кого цікавлять питання історії та теорії права.

ЗМІСТ

Передмова до другого видання 3

Переднє слово 4

Інтродукція (вступ) 7
1. Римське право як предмет вивчення сучасними правознавцями. Система викладання 7
2. Значення та мета вивчення римського права 10
3. Джерела вивчення римського права. Література з римського права 13
4. Традиція вивчення римського права в Україні 19

Частина I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Розділ I. ФОРМУВАННЯ РИМСЬКОГО ПРАВА 25

Глава 1. **Передумови формування римського права** 25
§ 1. Нарис політичної історії Риму (зовнішня історія) 25
§ 2. Соціально-економічна структура Риму (внутрішня історія) 27
§ 3. Римська культура (цивілізація) 31
§ 4. Традиція римського права 35
§ 5. Періодизація 38

Глава 2. **Підвалини (підґрунтя) римського права** 40
§ 1. Попередні зауваження 40
§ 2. Римська моральність. Релігія 43
§ 3. Юридичні підвалини римського права 46
§ 4. Філософська думка 50
§ 5. Філософсько-правові погляди Ціцерона 55
§ 6. Римська юриспруденція (правова думка) 59

Розділ II. СИСТЕМА РИМСЬКОГО ПРАВА 68

Глава 1. **Римське право як правова система** 68
§ 1. Поняття правової системи і системи права 68
§ 2. Поняття римського права 70
§ 3. Право в системі Римської античної цивілізації 75
§ 4. Поділ римського права на приватне і публічне право 78

Глава 2. **Форми права** 85
§ 1. Загальний огляд тенденції 85
§ 2. Звичаї 87
§ 3. Закони 90
§ 4. Едикти магістратів 92
§ 5. Консультації правознавців 96

Глава 3. **Структура римського права** 98
§ 1. Загальні зауваження. Інституційна та пандектна структури 98
§ 2. Становище особи 99

§ 3. Речі (об'єкти римського права) ... 111
§ 4. Захист прав. Судочинство ... 117

Розділ III. РЕЦЕПЦІЯ РИМСЬКОГО ПРАВА ... 129

Глава 1. **Загальні положення про рецепцію римського права** ... 129
§ 1. Поняття рецепції римського права ... 129
§ 2. Форми рецепції римського права ... 132
§ 3. Види і типи рецепції римського права ... 133

Глава 2. **Рецепція римського права у Східній Європі** ... 135
§ 1. Передумови рецепції римського права у Візантійській імперії ... 135
§ 2. Систематизація Юстиніана ... 136
§ 3. Рецепції римського права у «післяюстиніанову добу» ... 140

Глава 3. **Рецепція римського права у Західній Європі** ... 143
§ 1. Континентальний та англосаксонський типи рецепції ... 143
§ 2. Проторецепція ... 144
§ 3. Глосатори ... 148
§ 4. Вплив римського права на кодифікації XIX ст. ... 155

Глава 4. **Рецепція римського права в Україні** ... 159
§ 1. Загальні положення. Початок рецепції ... 159
§ 2. Римське право в Російській імперії ... 161
§ 3. Рецепція римського права в СРСР ... 165
§ 4. Римське право в незалежній Україні ... 168
§ 5. Школа рецепції римського права в Україні ... 170

Частина II
ОСНОВИ ПУБЛІЧНОГО ПРАВОПОРЯДКУ ТА ПУБЛІЧНОГО ПРАВА СТАРОДАВНЬОГО РИМУ

Попередні зауваження ... 178

Розділ I. СУБ'ЄКТИ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА ... 180

Глава 1. **Громадяни Риму** ... 180
§ 1. Поняття римського громадянства ... 180
§ 2. Набуття римського громадянства ... 182
§ 3. Втрата римського громадянства та його обмеження ... 183

Глава 2. **Інші суб'єкти публічного права** ... 186
§ 1. Юридичні особи публічного права ... 186
§ 2. Державець як виразник публічного інтересу в Римі ... 187

Розділ II. СИСТЕМИ ВРЯДУВАННЯ ТА ЕЛЕМЕНТИ ПУБЛІЧНОГО ПРАВОПОРЯДКУ ... 191

Глава 1. **Загальна характеристика системи врядування** ... 191
§ 1. Трансформації системи органів врядування у Стародавньому Римі ... 191
§ 2. Засади врядування у римській державі ... 195

Глава 2. **Елементи публічного правопорядку** 198
§ 1. Грошова система і державна скарбниця 198
§ 2. Публічно-правові засоби поповнення державної скарбниці в ранньому Римі 203
§ 3. Становлення податкової системи (класичної доби) 206
Глава 3. **Армія як елемент публічного правопорядку** 212
§ 1. Організація римського війська 212
§ 2. Статус воїнів 215
§ 3. Публічно-правові засоби забезпечення боєздатності армії 217
Розділ III. СИСТЕМА ВРЯДУВАННЯ У РИМІ 223
Глава 1. **Публічний порядок та врядування у республіканському Римі. Історична довідка (загальні зауваження)** 223
§ 1. Народні збори 225
§ 2. Сенат 228
§ 3. Магістратура 229
Глава 2. **Публічний порядок та врядування у Римській імперії** 241
§ 1. Принципат 241
§ 2. Домінат 244
Глава 3. **Карне право як засіб охорони публічних інтересів** 247
§ 1. Формування поняття публічного делікту (злочину) 247
§ 2. Засади карної відповідальності 249
§ 3. Класифікація злочинів 253
§ 4. Засади визначення міри покарання 256
§ 5. Види покарань 258
Глава 4. **Карна юстиція** 262
§ 1. Види карного процесу 262
§ 2. Судочинство у карних справах 264

Частина III
КЛАСИЧНЕ РИМСЬКЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Розділ I. ОСОБИ (СУБ'ЄКТИ ПРИВАТНОГО ПРАВА) 268
Глава 1. **Фізична особа як суб'єкт приватного права** 268
§ 1. Цивільна правоздатність та її обсяг 268
§ 2. Опіка і піклування 272
§ 3. Диференціація фізичних осіб як суб'єктів цивільного права 274
§ 4. Приватні корпорації як сурогат фізичної особи 279
§ 5. Представництво 280
Глава 2. **Сімейний статус фізичної особи (status familia)** 282
§ 1. Динаміка регулювання сімейних відносин 282
§ 2. Сім'я. Спорідненість 284
§ 3. Шлюб та його види 287
§ 4. Правові відносини подружжя 291
§ 5. Правові відносини батьків і дітей. Батьківська влада 294

Глава 3. **Захист цивільних прав** 297
§ 1. Позовний захист: поняття і види позову 297
§ 2. Судове рішення 301
§ 3. Позовна давність 302
§ 4. Спеціальні засоби преторського захисту 305

Розділ II. РЕЧЕВЕ ПРАВО 307

Глава 1. **Possessio (володіння)** 307
§ 1. Поняття і види possessio 307
§ 2. Виникнення і припинення посідання 312
§ 3. Захист посідання 314

Глава 2. **Право власності** 318
§ 1. Формування поняття про право власності у Стародавньому Римі 318
§ 2. Поняття і зміст права власності 323
§ 3. Спільна власність 327
§ 4. Набуття і втрата права приватної власності 328
§ 5. Захист права власності 333

Глава 3. **Права на чужі речі** 337
§ 1. Виникнення, поняття і види прав на чужі речі 337
§ 2. Сервітути: поняття і види 340
§ 3. Емфітевзис і суперфіцій 345
§ 4. Право застави (заставне право) 347

Розділ III. ЗОБОВ'ЯЗАЛЬНЕ ПРАВО 353

Глава 1. **Загальне вчення про зобов'язання** 353
§ 1. Поняття зобов'язання та його роль у цивільному обігу 353
§ 2. Підстави виникнення зобов'язань 357
§ 3. Сторони у зобов'язанні 360
§ 4. Виконання зобов'язань 363
§ 5. Наслідки невиконання зобов'язань 366
§ 6. Забезпечення зобов'язань 370
§ 7. Припинення зобов'язання, крім виконання 371

Глава 2. **Договори. Загальні положення** 372
§ 1. Поняття і види договорів 372
§ 2. Умови дійсності договорів 376
§ 3. Зміст договору 379
§ 4. Укладення договору 381

Глава 3. **Окремі види договорів** 382
§ 1. Вербальні контракти 382
§ 2. Літеральні, або ж лібральні (письмові) контракти 385
§ 3. Реальні контракти 386
§ 4. Консенсуальні контракти 394
§ 5. Інноміальні (безіменні) контракти 408
§ 6. Пакти та їх види 411

Глава 4. **Позадоговірні зобов'язання** 415
§ 1. Зобов'язання ніби з договорів 415
§ 2. Деліктні зобов'язання 421
§ 3. Зобов'язання ніби з приватних деліктів (квазіделікти) ... 428

Розділ IV. СПАДКОВЕ ПРАВО 430

Глава 1. **Загальні положення** 430
§ 1. Основні поняття спадкового права 430
§ 2. Основні етапи розвитку римського спадкового права 432

Глава 2. **Види спадкування** 436
§ 1. Спадкування за заповітом 436
§ 2. Спадкування за законом 441

Глава 3. **Перехід прав і обов'язків до спадкоємців** 444
§ 1. Прийняття спадщини 444
§ 2. Сингулярне наступництво 447

Додатки
Додаток 1. Словник 449
Додаток 2. Персоналії 478
Додаток 3. Бібліографія 487
Додаток 4. Хронологічна порівняльна таблиця розвитку Стародавнього Риму та римського права 492
Додаток 5. Гай. Інституції (вибрані фрагменти) 506

Книги, які можуть вас зацікавити

Цивільний Кодекс України

Кримінальний процесуальний кодекс України

Конституція України

Теорія права і держави. Підручник, 4-те видання

Конституція України. Норма права

Кримінальний кодекс України

Перейти до галузі права
Римське право

ЮРКНИГА
від теорії до практики

Перейти на сайт →